СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ПАРЛАМЕНТАРЕН ИНСТИТУТ

МЕРКИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ И ЕП ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА КОВИД-19 (КОРОНА-ВИРУС)

-кратка информација-

март 2020 година

СОДРЖИНА

ВОВЕД.. 3

ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА МЕРКИТЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ И ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ ЗАРАДИ ПРЕВЕНЦИЈА ОД КОВИД-19 (КОРОНА-ВИРУС).. 3

ЛИСТА НА ИЗВОРИ 11

ВОВЕД

Предмет на оваа истражувачка работа се мерките преземени од администрациите на парламентите опфатени со мрежата на ЕЦПРД, во насока на спречување на ширењето на корона-вирусот (COVID-19), односно на заштита на здравјето на пратениците и вработените од оваа болест.

Оваа истражувачка работа е изработена **по сопствена иницијатива**, согласно *Правилникот за вршење на надлежностите на Парламентарниот институт.*

ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА МЕРКИТЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ И ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ ЗАРАДИ ПРЕВЕНЦИЈА ОД КОВИД-19 (КОРОНА-ВИРУС)[1]

Европски Парламент	– Известување од Генералниот секретар до сите вработени (се праќа регуларно, најновото е од 8.3.2020), со кое се наредува на вработените да останат дома ако не се чувствуваат добро и имаат симптоми на грип, настинка, треска, кашлица. Доколку лицата со вакви симптоми се чувствуваат способни за работа, можат да работат од дома, во спротивно важат прописите за боледување. – Известување од Генералниот секретар (8.3.2020) со кое на нивно барање од дома може да работат бремени жени, лица постари од 60 години, хронично болни лица (кардиоваскуларни болести, дијабетес, хронични респираторни болести, бубрежна инсуфициенција, висок крвен притисок, рак, имунодефициенција/ имуносупресија). – Исто така, вработените се известуваат за состојбата во најризичните подрачја (Кина, Хонг Конг, Макао, Јужна Кореа, Сингапур, Иран, Јапонија, повеќе региони на Италија). Во случај да треба да патуваат, пратени им се линкови од интернетски страници за проверка на состојбите во Италија, Франција и Германија. – Исто така, вработените кои патувале во овие региони во последните 14 дена, мора да преземат превентивни мерки согласно претходните известувања (работа од дома). – По истекот на 14-тиот ден на вработените им е дозволено да се вратат на работа, ако немаат симптоми и не се инфицирани членови на нивните семејства.
Албанија	– Во парламентарната зграда се изложени информативни летоци со цел подигнување на свеста на пратениците и вработените. Исто така, вработените преземаат индивидуални мерки на претпазливост – купување течности за дезинфекција на раце и површини.

[1] Податоците се преземени од одговорите на соодветните парламенти на прашалникот на ЕЦПРД број 4333: „ECPRD Request 4333 - Precautionary measures taken on Parliament's premises to prevent the possible spread of COVID-19 (coronavirus disease)“.

Австрија	– На парламентарниот интранет е споделен водич за одржување хигиена и претпазливост, а исто така е објавен и на огласните табли. Достапни се средства за дезинфекција на раце на пријавниците, пред салите за одржување комисии и пленарната сала, како и во сите тоалети. Достапна е и медицинска помош. Администрацијата е во постојан контакт со здравствените власти. – Нема промени во работата на Парламентот. – Не е донесена одлука за откажување на службените патувања, но некои делегации ја откажале посетата. – Турите во Парламентот сè уште се дозволени.
Хрватска	– Достапни средства за дезинфекција на раце на сите влезови на зградата. – Се следат препораките на Министерството за здравство и хрватскиот Институт за јавно здравје, но во моментот нема промени во работата на Парламентот (не се добиени такви насоки). – Парламентот сè уште нема усвоено одлука за забрана/откажување на службени патувања или за примање странски делегации. – Откажан е Шестиот состанок на JPSG на Европол (првично закажан за 22-23 март). – Турите во Парламентот сè уште се дозволени. – Понатамошните одлуки ќе зависат од ситуацијата и во Хрватска и ЕУ.
Чешка	– Формиран е кризен тим од вработените, на сите пријавници и сите влезови на зградата се поставени средства за дезинфекција на раце. Исто така, на сите вработени им се поделени средства за дезинфекција за нивна лична употреба. – На службата за одржување хигиена и се наложени построги хигиенски правила. – Моментално не постојат промени во работата на Парламентот. – Вработен кој во претходните 14 дена патувал во област погодена од корона-вирусот (Кина, Италија, Иран и други области согласно епидемиолошката ситуација), е задолжен да контактира со најблискиот епидемиолошки центар, кој ќе одлучи за преземање мерки за тоа лице, вклучувајќи и карантин. – Откажани се сите тури, семинари и изложби во просториите на парламентот; Парламентарната галерија е затворена за јавноста и забранети се сите групни посети.
Данска	– Во тоалетите и кујните се истакнати водичи за добра хигиена и претпазливо однесување. Средствата за дезинфекција на раце се достапни на неколку локации, вклучувајќи ги влезовите и кантините. Исто така, испратена е порака на парламентарниот Интранет, која содржи препораки за заштита.

	– Администрацијата на парламентот секојдневно ја следи ситуацијата со вирусот, формирана е работна група која секое утро има состанок со цел одлучување за мерки кои треба да бидат преземени. Се следат препораките на здравствените власти, како и препораките на Министерството за надворешни работи за патувањата во заразени региони. – Освен ова, нема други промени во работата на Парламентот. – Патувањата во странство не се официјално забранети, но членовите на една комисија доброволно го откажале своето патување. – Посетите на Парламентот не се забранети, но на учесниците им се препорачува да ги почитуваат санитарните препораки.
Естонија	- Ако вработените патувале во некоја од ризичните области идентификувани од СЗО, истите треба да бидат контактирани и да им се даде можност да работат од дома две недели. - Непосредниот раководител треба да биде известен доколку некој од вработените патувал во некоја од областите со ризик.
Финска	- Дадени се информации за ширење на вирусот, како да се спречи ширењето на вирусот, упатства за миење на рацете и употреба на средство за дезинфекција на раце, симптоми на болеста и упатства што да се преземе доколку некој се сомнева дека го има вирусот. - Секојдневно следење на ситуацијата и преземање мерки. - Доколку постои потреба, некои од патувањата во странство ќе бидат откажани, а постои можност и за воведување на работа од дома.
Франција	- Мерки за персоналот кој е во контакт со јавноста (приеми, посети):редовно миење на рацете, со сапун или хидроалкохолен раствор;употреба на марамчиња за еднократна употреба; кашлање и кивање во лакотот; избегнување на директен физички контакт (раце, бакнежи и прегратки); употреба на нараквици од латекс за еднократна употреба. - Марамчињата за чистење техничка опрема (слушалки, итн.) се за еднократна употреба. - Покрај тоа, ќе се преземат дополнителни мерки на претпазливост во ресторани за самопослужување (на пример: честа замена на прибор за јадење). - Редовно чистење на рачките на вратите. - Редовно чистење на копчињата на лифтот - Дистрибуција на шишиња со гел за дезинфекција на раце, марамчиња за дезинфекција за чистење на површини, тастатури или телефони и латекс ракавици.

	- На луѓето кои имаат симптоми на корона вирусот им се препорачува да останат дома, како и на луѓе кои престојувале во зона на ризик и кои се вратиле од неа пред помалку од две недели. - Не постои промена во работата на Парламентот, само препорака строго да се почитуваат овие правила. - Не постои забрана или суспензија на службени патувања во странство систематски за сите земји, ситуацијата се оценува земја по земја. - На посетителите и туристите не им е забрането да го посетуваат Парламентот, но ова може да се промени во случај на влошување на ситуацијата.
Грузија	- Течности за хигиенска дезинфекција на раце на повеќе локации. - Електронските брошури со информации за општите препораки за превенција на болести и навики за лична хигиена, проследени до пратениците и службениците на Собранието преку официјална електронска кореспонденција. - Засега нема промени во работата на Парламентот - Нема ограничувања за патувања во странство од страна на администрацијата на Парламентот, меѓутоа вообичаените препораки треба да се почитуваат. - За време на појава на корона-вирус, им се препорачува на грузиските државјани привремено да избегнуваат патувања во Кина, Хонг Конг, Иран, Јужна Кореја, Јапонија, Сингапур и Италија. - На граѓаните кои се враќаат од горенаведените земји им се советува да се обратат до надлежните институции или соодветните здравствени установи во случај да имаат симптоми карактеристични за новиот корона-вирус ковид-19, како и да останат изолирани најмалку 14 дена.
Германија (Бундестаг)	- Внатрешно информирање за тековната состојба со проценка на ризикот на Министерството за јавно здравје и одговорните федерални власти. - Препораки за самозаштита во случај на сомнителна инфекција, национални / меѓународни деловни патувања и врски до дополнителни информации од страна на одговорните федерални и локалните власти за јавно здравје. - Објавени упатства за најважните правила за хигиена, вклучително и правилни правила за миење на рацете во сите тоалети. - Обезбедување на средства за дезинфекција на средства за дезинфекција на влезови и угостителски објекти, вклучувајќи знаци за информации кои повикуваат на внимание, вклучително и упатства за правилни правила за дезинфекција. - Заштитна опрема на медицинскиот персонал во Парламентот со , вклучително и маски FFP3 (класа за заштита на лицето 3, филтер за лице)

	- Набавка на заштитни маски (едноставни маски за заштита на уста / нос и FFP2-маски) и заштитни ракавици за еднократна употреба. - Засега нема организациски промени во работата на Парламентот, освен за дополнителните состаноци на одговорни оддели во администрацијата, како и дополнителни состаноци помеѓу администрацијата и политичките парламентарни групи. - Нема забрана за патувања во странство, сепак се препорачува да бидат сведени на минимум како и строго почитување на препораките на федералните власти. - Засега не постои забрана за посета на Парламентот од страна на посетители и туристи. Евентуалната идна одлука за привремено суспендирање ќе биде тесно координирана со проценка на ризикот на федералниот тим за одговор на кризи и локалните јавни здравствени власти во Берлин.
Унгарија	- Нема промени во работата на Парламентот во Унгарија. - Нема ограничувања на службени патувања во државата и во странство за пратениците и државните службеници. - Нема забрана и ограничување за посета на Парламентот од страна на посетители и туристи.
Исланд	- Воспоставен е детален план за санитарни превентивни мерки. Планот е поделен на три фази: фаза на несигурност, фаза на криза и фаза во случај на итност. Конкретни мерки се утврдени за секоја фаза поединечно. Најпрво, Собраниската администрација треба да се придржува до инструкциите дадени од Директоратот за здравство. И тоа, постојано миење на рацете со сапун, вода и дезинфекциско средство, избегнување на мешање со поголем круг на луѓе кои кашлаат, луѓето кои кашлаат тоа треба да го прават во марамче, кое веднаш ќе го фрлат при првата употреба. Избегнување на допир на очи, лице, уста. Избегнување на контакт со животни во природа, но и во домашни услови, како и животни од фарми дистрибуирани по маркети. - Нема промени во организацијата на работа во Парламентот. - Сè уште се дозволени меѓународните патувања на пратениците и службениците во Парламентот. Нема одлука за нивна забрана. - Сè уште се дозволени посети и организирани тури во просториите на Парламентот.

Израел	- Сè до 27. февруари, нема пријавени случаи на корона- вирус во Израел. Политиката од страна на Министерството за здравство е во процес да воспостави процедури во случај на појава на вирусот, и е во постојан контакт со Светската здравствена организација и останатите министерства за здравство ширум светот. - Се разгледува водич за воспоставување на здравствен систем и генерални препораки, кои би се подготвиле во рамките на државата во случај на потреба. - Службата на Парламентот ги извести сите вработени во парламентот за препораките од Министерството за здравство, но сè уште нема преземено конкретни санитарни мерки во просториите на зградата. - Воведен е 14-дневен карантин, од страна на Министерството за здравство, за оние кои допатувале од одредени држави (Кина, Тајланд, Сингапур, Хонк Конг, Мацау, Јужна Кореа, Јапнија и Италија). Отсуство од работа за истата категорија на луѓе се однесува и на вработените во Парламентот, и се третира како отсуство од работа поради болест. - До овој момент, не се откажани патувањата. Има препораки да се приоритизираат патувањата генерално. Да се одбие влез на посетителите од погореспоменатите држави во државата. А доколку се пристигнати по 16. февруари, нема да им биде дозволено да бидат дел од организираните тури во Парламентот. Сите кои се дел од турите, ќе бидат снабдени со средства за дезинфекција со алкохол.
Латвија	- Како превентивна мерка за намалување на ризикот од инфицирање со вирусот, поставени се течни дезинфекциски средства за раце во секоја јавна просторија. - Нема посебно воспоставена организација на работа во Парламентот. Нема информации дали посетителите од земјите со заболени од корона-вирус, се со забранет пристап или не. - Сè уште се дозволени организираните тури и посети во Парламентот. - Сè уште немаат информации за заболени со корона-вирус во земјата.
Литванија	- Поставени се средства за дезинфекција во просториите на Парламентот, како мерка за спречување на развивање на вирусот. - На вработените им е дозволено да работат и од дома доколку е потребно. - Постои промена во организацијата на работата на Парламентот, во тоа што сите настани, со одлука на раководството се одложени до 30.4.2020 година - Сите патници од меѓународните летови, не се во

	изолација, но има препораки да се воздржува од неитни патувања. - Посетите и турите во Парламентот се одложени до 30.04.2020 година.
Луксембург	- Со цел редуцирање на ризикот од инфекција, поставена е опрема со средство за дезинфекција во тоалетите и мерки за превенција од повеќе форми се испратени до вработените во Парламентот. - Нема промена во организацијата на работата во Парламентот. - Освен патувањата во Кина кои се откажани, нема изолирани случаи во карантин досега, а кои имале меѓународни патувања. Како и да е, одлучено е, ниеден вработен во Парламентот нема да биде обврзан да патува службено, освен по сопствена волја. Секој од вработените има можност самостојно да одлучи за патувањата по службена должност. - Посетите и организираните тури во Парламентот се сѐ уште отворени за посетители
Холандија	- Миење на рацете во времетраење од минимум 20 секунди. - Кашлање и кивање во лакотот од раката. - Користење на марамчиња. - Парламентот е исчистен и дезинфициран во целост. - Поставена е опрема со средство за дезинфекција на повеќе места во Парламентот и се препорачува нивна честа употреба. - Вработените кои биле на патувања во заразените подрачја, може да доаѓаат на работа, доколку не чувствуваат некакви симптоми на загрозување на здравјето.
Словенија	- Објавени детални инструкции за начините за заштита од корона-вирусот (изработени врз основа на препораките на Националниот институт за јавно здравје) на парламентарниот интранет. - Поставени се средства за дезинфекција на рацете во тоалетите, додека во тек е поставување на вакви средства на сите влезови во зградата, во просторијата за прием на посетители, во гардеробата, на влезот во ресторанот и на влезот во пленарната сала. - Без промени во организацијата на работата на Парламентот, планираните службени патувања и посетите и организираните тури низ парламентарната зграда.
Шпанија	- Дистрибуција на печатени информативни материјали (флаери) за начините за превенција од заболувањето, описот на симптомите и постапките во случај на појава на симптомите. - Поставување на средства за дезинфекција на влезовите во парламентарната зграда.

	- За сега, без промени во организацијата на работата и отвореноста за посети на Парламентот. Во случај на ескалација на состојбите, планирано е откажување на сите пленарни и комисиски седници, состаноци и организирани тури.
Шведска	- Препорака до вработените да ги следат препораките и советите на јавните здравствени власти и Министерството за надворешни работи во врска со состојбите предизвикани од корона-вирусот. - Не се преземени вонредни мерки за хигиена и дезинфекција (надвор од досега вообичаените). - Без промени во организацијата на работата на Парламентот.
Обединето Кралство	- Поставени се информативни материјали (упатства) за начинот на правилно миење на рацете во сите тоалети во зградата на Парламентот. - Поставени се средства за дезинфекција на рацете (антибактериски гелови) на повеќе точки во зградата на Парламентот. - Без промени во организацијата на работата на Парламентот.
САД	- Дистрибуција на информативни материјали, како и организација на настани за подетално информирање на избраните претставници и службениците во Конгресот, за различните аспекти на појавата на корона-вирусот и начините на заштита од заразата.

ЛИСТА НА ИЗВОРИ

1. ECPRD Request 4333 - Precautionary measures taken on Parliament's premises to prevent the possible spread of COVID-19 (coronavirus disease)

Изработиле: Илија Милчевски

Марија Мицевска-Лазарова

Фросина Дониновска-Сусинов

Александра Стојановска-Бизевска

Одобрила: Ева Јованова

Согласна: Фани Коровешовска

Раководител на Парламентарен институт

____

Златко Атанасов

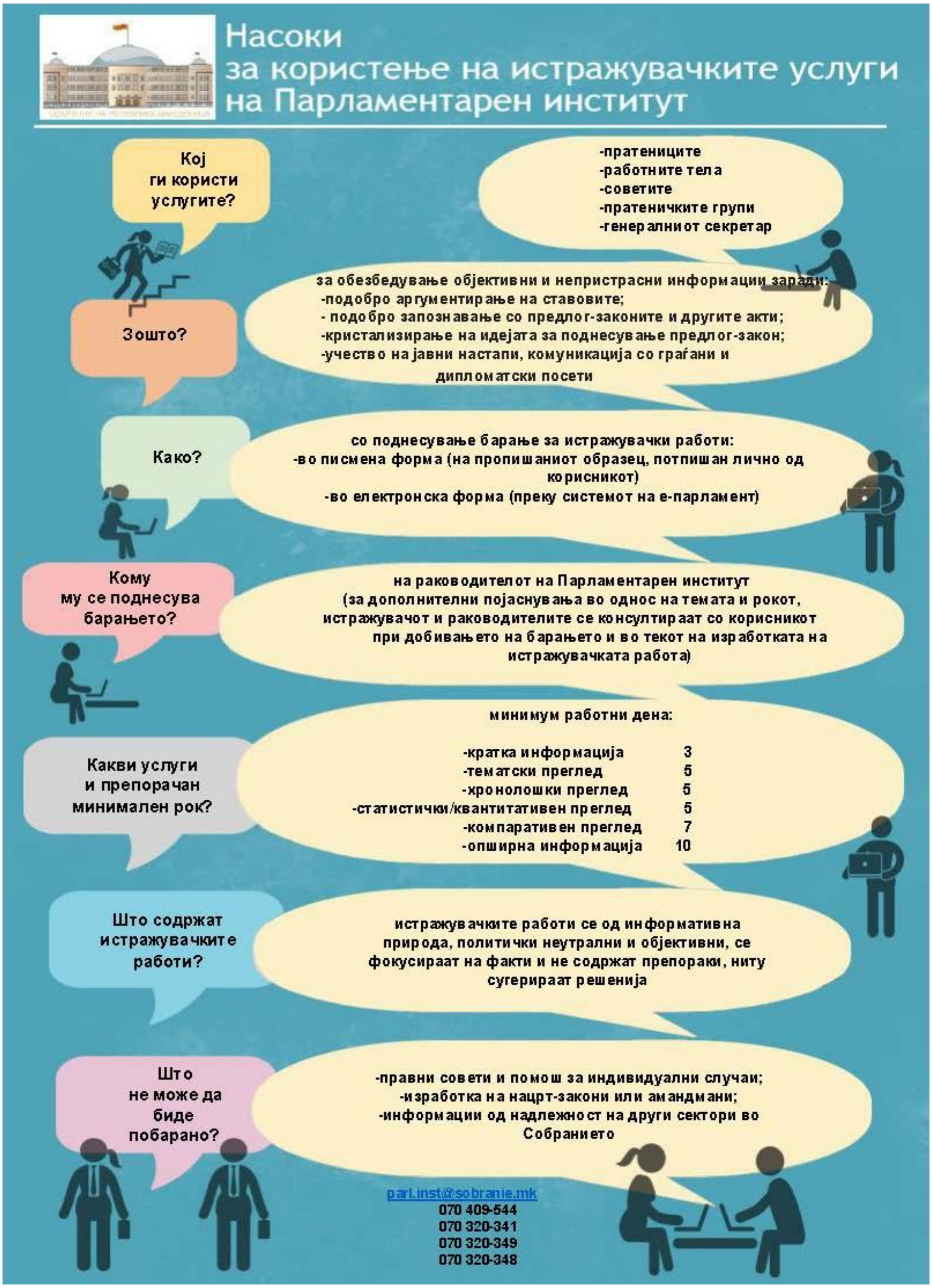
Насоки
за користење на истражувачките услуги
на Парламентарен институт
Кој
ги користи
услугите?
-пратениците
-работните тела
-советите
-пратеничките групи
-генералниот секретар
Зошто?
за обезбедување објективни и непристрасни информации заради:
-подобро аргументирање на ставовите;
- подобро запознавање со предлог-законите и другите акти;
-кристализирање на идејата за поднесување предлог-закон;
-учество на јавни настапи, комуникација со граѓани и
дипломатски посети
Како?
со поднесување барање за истражувачки работи:
-во писмена форма (на пропишаниот образец, потпишан лично од корисникот)
-во електронска форма (преку системот на е-парламент)
Кому
му се поднесува
барањето?
на раководителот на Парламентарен институт
(за дополнителни појаснувања во однос на темата и рокот, истражувачот и раководителите се консултираат со корисникот при добивањето на барањето и во текот на изработката на истражувачката работа)
Какви услуги
и препорачан
минимален рок?
минимум работни дена:
-кратка информација 3
-тематски преглед 5
-хронолошки преглед 5
-статистички/квантитативен преглед 5
-компаративен преглед 7
-опширна информација 10
Што содржат
истражувачките
работи?
истражувачките работи се од информативна природа, политички неутрални и објективни, се фокусираат на факти и не содржат препораки, ниту сугерираат решенија
Што
не може да
биде
побарано?
-правни совети и помош за индивидуални случаи;
-изработка на нацрт-закони или амандмани;
-информации од надлежност на други сектори во Собранието
parl.inst@sobranie.mk
070 409-544
070 320-341
070 320-349
070 320-348